

ANMELDELSE

Nathan Law er historien om det moderne Hong Kong

På få år nåede Nathan Law at være aktivist, politiker og dissident i sin kamp for et friere og mere demokratisk Hong Kong. Hans bog er en advarsel om Kina under Xi Jinping og landets giftige indflydelse i hele verden.

af Jonas Parello-Plesner

Nathan Law.
Freedom – and How We Lose It and How We Fight Back,
Transworld Publishers Ltd 2021,
224 sider, 169,95 kroner.

Nathan Laws historie er Hong Kongs historie. Og hans bog *Freedom - and How We Lose It and How We Fight Back* bør læses af i hvert fald tre grunde. For det første på grund af Nathan Laws personlige historie, dernæst på grund af det særlige indblik i Hong Kongs skæbne, som han giver. Og endelig på grund af hvad denne historie fortæller os om Xi Jinpings autoritære Kina.

Nathan Law har som aktivist, politiker, og nu dissident i eksil været igennem det sidste årtis politiske rutsjebane i Hong Kong. I 2016 blev han valgt som Hong Kongs yngste folkevalgte politiker. Han var dog kun kortvarigt i parlamentet, før Kina fik ham afsat.

Nathan Law startede som ung i studenterpolitik, fortsatte i demokratisk aktivisme med blandt andet den kendte Umbrella-movement under demonstrationerne i 2014. Han kom der-

efter kortvarigt i fængsel og blev sidenhen medstifter af det nu nedlagte demokratiske parti Demosisto sammen med Joshua Wong og Agnes Chow.

I 2019 gik over to millioner Hong Kong-borgere på gaden til demonstration imod styrets samarbejde med Beijing. I 2020, da Kina brutalt og hurtigt gennemførte en altomfattende sikkerhedslovgivning på Hong Kongs territorie, flygtede Nathan Law til Storbritannien, hvorfra han nu skriver i eksil. Alt dette skete, inden Nathan Law fyldte 30 år. Hans kollegaer i demokratibevægelsen såsom Joshua Wong og Agnes Chow er i dag i fængsel i Hong Kong.

En rød tråd i Laws bog er hans egne betragtninger på sit liv. Han reflekterer over, hvordan han via sit engagement i studenterpolitik måske lidt tilfældigt endte i centrum for Hong Kongs kamp for frihed. Law har også forståelige overvejelser over, hvorvidt han har svigtet sin familie ved at vælge denne vej i stedet for at gå efter økonomisk succes.

Et kvast Hong Kong

Bogen er Hong Kongs historie, det er ikke kun en fortælling om Nathan Law og mange andre unge menneskers skæbner. Den beskriver enden på forestillingen om, at modellen 'et land to systemer' kunne være kompatibelt med det kinesiske kommunistpartis magtmonopol. I overdragelsesaftalen med Storbritannien fra 1997 forpligtede Kina sig til at opretholde Hong Kongs særskilte system frem til 2047. Det omfattede en fri presse, uafhængige domstole og et gryende demokratisk system, der var planlagt til at skulle udbygges fra 2014 og frem. Det ville Kina ikke alligevel: Regimet stoppede yderligere bevægelse mod frie og åbne valg i 2014.

Storbritannien har erklæret, at Kinas handlinger er traktatstridige, men det er klart, at den tid er ovre, hvor styret i Beijing lader sig påvirke af international fordømmelse. Nu tromler propagandamaskineriet kombineret med myndigheds vold derudaf.

Historien omskrives nu i Hong Kong som i resten af Folkerepublikken Kina. I Hong Kong afholdtes frem til 2019 altid årlige mindehøjtideligheder for massakren på den Himmelske Freds Plads i 1989. I Kina eksisterer der intet vidnesbyrd herom. Og i 2020 begyndte myndighederne i Hong Kong ligeledes at forhindre den årlige mindehøjtidelighed. Nu rykker mindefaklen videre til Taiwan, hvor den sidste del af den kinesiske civilisation lever i tankefrihed.

Xi Jinpings Kina

Laws Bog er endelig også historien om, at Hong Kong blot er et skrækindjagende eksempel på, hvor meget magt, Xi Jinpings Kina vil tage i brug for at sikre Kommunistpartiets magtposition.

Derfor foretager Kina – landet, der på papiret står for ikke-indblanding i andre landes anliggender – massive kampagner for at få stoppet hold-kæft-bolsjer i halsen på andre landes demokratiske debat om Kina. Den norske Nobel-komite måtte ikke give prisen til forfatteren Liu Xiaobo.

Australien måtte ikke foretage en fri debat om Kina eller bede om en uvildig analy-

se af coronavirussens opståen i Kina – i øvrigt til gavn for os alle. Og senest måtte Litauen ikke lade Taiwan åbne et repræsentationskontor i Vilnius. Derfor er Nathan Laws bog også en påmindelse om, at Folkerepublikken Kina er blevet en grim overraskelse for demokratiske lande. Kina – som man ellers havde håbet på for et årti eller to siden – blev ikke til et forstørret Hong Kong. I stedet blev Hong Kong indkapslet af Kinas autoritære system.

Vi ændrede ikke Kina ved at handle med dem. Til gengæld bruger Kina alle kneb til at lægge pres på demokratiske værdier, ofte igennem vores virksomheder, som bøjer sig på grund af frygt for at blive frosset ude af det kinesiske marked. Derfor bør Laws bog også læses af alle, som interesserer sig for eller handler med Kina. Som Law skriver, er det at være apolitisk en luksus, som et frit samfund tilbyder. Og han citerer den tidligere tjekiske dissident og senere præsident Vaclav Havel: "Vi besluttede os aldrig for at blive dissidenter. Vi blev formet til at være det". Selvom det ser mørkt ud for fremskridt mange steder i verden, så lad os huske, hvor godt det faktisk endte for Havel og for demokrati og frihed.

Jonas Parello-Plesner er direktør for Alliance of Democracies Foundation, som er dedikeret til demokratifremme og et stærkere samarbejde mellem verdens demokratier. Fonden arrangerer det årlige Copenhagen Democracy Summit, hvor Nathan Law talte i 2021 og Joshua Wong i 2020.

